

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

Чжен Хуймін на тему:

«Методика формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів на засадах синергетичного підходу»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії

в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

У ХХ столітті теорія та методика фахового навчання поповнилася великою кількістю наукових праць, присвячених різноманітним проблемам концертно-сценічної діяльності музикантів-інструменталістів. Натомість, технології формування у них виконавської надійності, які б забезпечили безпомилкове відтворення необхідної інформації в умовах концертно-сценічної діяльності, на жаль, ще не розроблено, що і сьогодні змушує музикантів-інструменталістів лише інтуїтивно відшукувати дієві ефективні форми, методи та прийоми досягнення мети. Саме це й актуалізує доцільність проведення означеного дослідження.

Розглядаючи теоретичні основи дослідження процесу формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів (*1 розділ дисертації*) Чжен Хуймін доводить, що цей феномен потрібно вивчати з позицій не тільки психології, а з позицій педагогічної науки, адже саме педагогічна галузь науки спрямовує зусилля дослідників на вивчення інструментарію (принципів, форм, методів та прийомів) досягнення безпомилкового відтворення необхідної інформації в умовах концертно-сценічної діяльності.

Цінним для педагогічної науки є те, що Чжен Хуймін у *другому розділі* представленої роботи ретельно описав технології замірів стану сформованості виконавської надійності музикантів-інструменталістів, тобто ним обґрунтовано критеріально-параметричний базис діагностики стану сформованості досліджуваного феномену.

На основі узагальнення наслідків опитування респондентів та продемонстрованих музикантами-інструменталістами рівнів виконавської надійності Чжен Хуймінь виявив, що:

1) середня сила початково-вихідної мотивації музикантів-інструменталістів сприяє нейтралізації негативних емоцій в емоціогенних умовах прилюдного виступу і трансформації їх в позитивні, що створює творчу атмосферу для інтерпретації музичних творів;

2) компенсацією надмірного збудження музикантів-інструменталістів під час реалізації запланованої програми виконавських дій в емоціогенних умовах прилюдної діяльності може виступати високий рівень їх техніко-тактичної майстерності;

3) повна виробка виконавсько-ігрових навичок з автоматизацією рухів забезпечує швидкість активації відповідних кодів у довгостроковій пам'яті музикантів-інструменталістів під час прилюдної інтерпретації музичних творів;

4) розвиненість у музикантів-інструменталістів інтелектуального рівня з усуненням дефіциту інформації нівелює негативний вплив стресорів на виконавську надійність без надмірної інтенсивності їх вольових зусиль;

5) запам'ятовування загального психофізіологічного стану музикантів-інструменталістів в процесі підготовки до прилюдних виступів та його відтворення в емоціогенних умовах концертно-сценічної діяльності підвищує їх стресоростійкість;

6) відсутність концертної форми проявляється в повтореному сприйнятті зовнішніх стресорів розподілених в часі зі значними інтервалами і призводить до зниження виконавської надійності музикантів-інструменталістів;

7) виконавсько-ігрові дії, що вимагають від музикантів-інструменталістів варіативності реакцій або абстрактних розумових операцій створюють конфлікт установок і знижують виконавську надійність в емоціогенних умовах прилюдної діяльності тощо.

На особливу увагу заслуговує *третій розділ* представленої дисертації Чжен Хуймін'я «Експериментальна робота з формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів на засадах синергетичного підходу». Ним експериментально була підтверджена висунута гіпотеза стосовно того, що уникнення «конфлікту установок» у процесі творчо-ігрової музичної діяльності сприяє підвищенню виконавської надійності музикантів-інструменталістів.

Чжен Хуймін'я також експериментально довів, що ефективність процесу цілеспрямованого формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів підвищується за умови:

- 1) упередженого «отримування» задоволення від можливого подальшого вдосконалення виконавської майстерності завдяки формуванню в уяві взірцевих музичних образів з мінімальним «відривом» від реальних результатів діяльності;
- 2) домінування «позитивних» емоцій завдяки зміні розбіжностей між реальними й бажаними результатами музично-виконавської діяльності;
- 3) спрямування уваги на пошуки оптимальної емоційної насиченості кожного епізоду музичного твору і відтворення віднайденної емоційної насиченості у процесі прилюдних виступів;
- 4) досягнення «зручності» відтворення творчих умінь та виконавсько-ігрових навичок на основі оволодіння акустичними й фізіологічними механізмами звуковидобування;
- 5) максимального «занурення» в творчий процес пошуку нових привабливих ознак музичних творів як під час роботи над ними, так і в період їх прилюдного виконання.

Практичне підтвердження отримала висунута аспірантом теза, що для цілеспрямованого формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів на початковій стадії засвоєння будь-яких тестових чи виконавських компонентів музичного твору доцільно допускати як позитивний, так і негативний емоційний вплив на процес діяльності, а на

завершальній стадії — лише позитивний.

У процесі рецензування дисертаційної роботи Чжен Хуймін, було висловлено ряд зауважень, які вже враховано і виправлено.

Основні положення дослідження достатньо апробовані на науково-практичних конференціях і висвітлені у 5 публікаціях.

На підставі викладеного вважаємо, що дисертаційне дослідження **Чжен Хуймін** *«Методика формування виконавської надійності музикантів-інструменталістів на засадах синергетичного підходу»* є цілісним завершеним самостійним дослідженням, яке за своїм науково-теоретичним рівнем, новизною у постановці та вирішенні досліджуваної проблеми, аргументованістю теоретичних положень, висновків та практичним значенням відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри теорії музики
та естрадного мистецтва
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

